

**Master of science, major in Business Law, Tax and
Accounting**

Title:

**Kriterier for vurdering av granskingsrapporter
- En vurdering av granskingsrapporten til Deloitte**

Supervisor: Petter Gottschalk

Innhold

1.0 Økonomisk kriminalitet	1
1.1 Økonomisk kriminalitet i Norge i dag	1
1.2 Privat gransking	3
2.0 Introduksjon til forskningsspørsmål	4
2.1 Problemstilling	5
2.2 Mål for oppgaven	5
2.3 Begrensninger	5
3.0 Gjennomgang av tidligere litteratur	5
4.0 Plan for metode og oppgave progresjon	10
4.1 Metode	10
4.2 Fremdriftsplan	12
5.0 Kilder	13

1.0 Økonomisk kriminalitet

Det finnes flere ulike definisjoner på hva økonomisk kriminalitet er. Økokrim definerer begrepet slik:

“Økonomisk kriminalitet er profittmotiverte, lovstridige handlinger som ofte begås innenfor eller med utspring i en økonomisk virksomhet som i seg selv er – eller gir seg ut for å være – lovlig.”

De skriver videre at denne typen kriminalitet kjennetegnes ved at den hovedsakelig rammer økonomiske eller ideelle samfunnsinteresser eller store organisasjoner som finansinstitusjoner eller industriselskaper. Sakene er som regel kompliserte og mangler gjerne ytre kjennetegn som klart viser at det er snakk om lovbrudd (økokrim.no).

Hvitsnippkriminalitet inkluderer overtredelse av lover for både individuelle personer og organisasjoner. Lovbryterne er ofte folk som sitter i posisjoner med høy status, og som inkluderer posisjoner med høy troverdighet (Gottschalk, 2015)

Økonomisk kriminalitet er et økende samfunnsproblem, og det arbeides mye med å forhindre og avdekke slike profittmotiverte kriminelle handlinger. Temaet er kompleks og tar for seg både lovreguleringer og etiske dilemmaer. På tross av stort fokus på bekjempelse av økonomisk kriminalitet forventer Økokrim at den generelle trusselen vil fortsette å øke (Økokrim, 2015).

1.1 Økonomisk kriminalitet i Norge

Det har vært en stor utvikling i det politiske fokuset på økonomisk kriminalitet. Finanskrisen førte til økt oppmerksomhet i det offentlige og blant politikere om skadene, kostnaden og faren ved økonomisk kriminalitet. I 1990 startet den største økonomiske krisen Norge hadde opplevd siden 1920 og 1930, der arbeidsledigheten økte og mange hadde problemer med å nedbetale gjelden sin til bankene.

GRA 19592 Preliminary thesis report

Oppmerksomheten fra media og offentligheten rettet mot økonomisk kriminalitet ble bare større og større. Dette ble fulgt opp med et akademisk og politisk fokus, som resulterte i økning av reguleringer og forskningsstøtte (Larsson, 2006).

Norge er et av verdens rikeste land og hadde i 2013 et prisnivåjustert BNP per innbygger 86 prosent over gjennomsnittet i de 28 EU-landene. Landet er utsatt for bedragerier rettet mot privatpersoner og er attraktivt for arbeidsinnvandring, mye på grunn av den jevne fordelingen av inntekten og den store middelklassen. Norge har en åpen økonomi som er basert på tillit til de store finansinstitusjonene, og den stabile økonomien i landet fører til at utenlandske aktører ser på Norge som et attraktivt sted å plassere verdier - både av lovlig og ulovlig opprinnelse (Økokrim, 2015).

I de siste 20 årene har det vært en sterk økning av antallet reguleringsorganer og ansatte som jobber innenfor området "økonomisk kriminalitet". Statlige etater som Finanstilsynet og Konkurransetilsynet er blitt opprettet og gamle har blitt reformert og forbedret (Larsson, 2006).

Økonomisk kriminalitet er som sagt et stort problem i samfunnet i dag, og påvirker offentlige organer, private organisasjoner eller bedrifter, individuelle personer og familier, både økonomisk og emosjonelt (Lewis et al., 2014 & Gottschalk, 2015). Omfanget av private granskninger har hatt en sterk økning, særlig de siste 10 årene (Advokatforeningen, 2013). Politiet er ikke lenger det største undersøkende organet, men de er fortsatt det viktigste organet på grunn av sin makt, tilgang på informasjon og mulighet til å utøve straff (Lewis et al., 2014).

Fra 2014 til 2015 har det vært en økning på 39% i økonomiske lovbrudd, som måles ut fra antall anmeldte lovbrudd. Dette skyldes hovedsakelig at simple bedrageri etter gammel straffelov ble kategorisert som vinningslovbrudd, og etter ny straffelov kategoriseres som økonomilovbrudd (Politiet, 2016). Likevel hevder Økokrim at antall anmeldte lovbrudd ikke nødvendigvis reflekterer det reelle tallet for antall begåtte lovbrudd. Det antas at det er store mørketall og antall anmeldelser varierer også med kontrollmyndighetenes innsats. En undersøkelse fra Politiet viser at

“svindel, bedrageri eller annen økonomisk kriminalitet” kun er anmeldt av 43 prosent av de som har blitt utsatt for slik kriminalitet (Økokrim, 2015).

Skatte- og avgiftskriminalitet er sannsynligvis den typen økonomisk kriminalitet som har størst omfang, og man ser en økende trend av organisering. Dette uttrykker viktigheten av å se etter organiseringen bak enkeltsaker som isolert sett opptrer som mindre alvorlige. Ettersom norsk økonomi er mye preget av store internasjonale bedrifter og tett relasjon til utlandet fører det til økt trussel for alvorlig økonomisk kriminalitet som korrupsjon og skatte- og avgiftsunndragelser (Økokrim, 2015)

1.2 Privat gransking

En privat gransking er ute etter fakta med mål om å finne ut hvordan en negativ hendelse har oppstått, eller å finne ut om hendelsen har skjedd i det hele tatt. Målet kan også være å forhindre en hendelse i og skje eller forhindre den i å gjenta seg. Privat gransking blir brukt for å evaluere potensialet for økonomisk kriminalitet til å oppstå og dermed eliminere risikoen i stedet for å involvere politiet (Gottschalk, 2015).

Når eksterne blir engasjert til å utføre en gransking utarbeides dette gjerne av et “granskingsutvalg”. Giertsen (2008) har definert flere ulike kjennetegn som preger granskingen. For det første skal utvalget klarlegge faktum og årsaker til en hendelse. For det andre må granskingsutvalget ofte uttale seg om personer eller institusjoner kan ha brutt rettsregler eller etiske normer basert på det faktum som blir lagt til grunn. Videre skal de ofte også uttale seg om behov for systemendringer når det gjelder regelverk, organisasjonsstruktur eller annet. Et fjerde kjennetegn er at utvalget er uavhengig. Det vil si at mandatet definerer oppdraget, men utvalget kan ikke bli instruert av oppdragsgiveren, verken om prosedyre, premisser eller konklusjoner. Det femte kjennetegnet er at oppdraget avsluttes ved at utvalget leverer en rapport til oppdragsgiveren. Til slutt kjennetegnes granskingen ved at andre organer enn granskingsutvalget har ansvaret for oppfølgingen av utvalgets rapport, der det vurderes om rapportens funn skal tas til følge (Giertsen, 2008).

En av årsakene til at privatpersoner eller organisasjoner hyrer inn private granskere, er for å gjøre politiet oppmerksom på, og skape en interesse for den enkelte saken eller en serie av liknende saker. Saken kan bli presentert på en måte som sikrer medieinteresse og for å påvise politiets eller andre organers manglende interesse (Lewis et al. 2014). Både bedriften og granskerne har egen interesse i granskingen. Granskerne har økonomisk interesse, mens oppdragsgiver har både finansielle interesser og interesser i forhold til omdømmet deres.

Private rapporter har ingen rettslig virkning, men kan fortsatt lage konsekvenser for de som er involvert (Grimstad, 2015). Det økonomiske tapet er åpenbart en stor konsekvens for de rammede. Samtidig viser resultater fra en undersøkelse gjort av PwC at 60% oppgir omdømmetap som øverst på listen over mulige negative konsekvenser, dersom økonomisk kriminalitet skulle oppdages i egen virksomhet (Global Economic Crime Survey PwC, 2014).

Når det er oppdragsgiver som selv skal granskes, har de mulighet til å begrense hva som blir etterforsket av de private granskerne. Granskerne kan derfor finne ting som ikke blir nevnt i rapporten, fordi dette ikke var en del av oppdraget. I tillegg kan granskeren ha problemer med å presentere visse problemer for oppdragsgiveren da de er engstelig for at oppdragsgiver ikke vil bli fornøyd med funnene. Dette kan skape spørsmål til troverdigheten av rapporten. Et annet problem med privat granskning, som Gottschalk selv tar opp i en artikkel fra Kapital (2014), er at oppdragsgiver velger granskeren som tilbyr dem en lavest mulig pris. Dette kan resultere i at det ikke er nok midler til å granske saken grundig nok.

2.0 Introduksjon til forskningsspørsmål

Vi skal finne kriterier for vurdering av granskingsrapporter. Etter at vi har laget en mal for vurdering av rapportene, vil vi deretter, ved hjelp av disse kriteriene, vurdere granskingsrapporten til Deloitte i forbindelse med Vimpelcom saken.

2.1 Problemstilling

«Hvor vellykket var granskingen av Deloitte i Telenor saken i Vimpelcom?» For å vurdere rapporten, må vi først utarbeide våre egne kriterier for hvordan den skal vurderes.

2.2 Mål for oppgaven

Det er lite forskning på selve vurdering av granskingsrapporter, og vår vurdering er at mer forskning på dette temaet vil kunne forbedre selve granskingsprosessen.

Dersom granskerne i tillegg til krav fra oppdragsgiver, har noen generelle kriterier som de må forholde seg til, vil forhåpentligvis rapportene bli bedre, samtidig som rapportene også kan sammenlignes i større grad. Ved private granskninger vil man ofte se store variasjoner med hensyn til hvem som utfører granskingen (Advokatforeningen, 2013). Vårt mål er derfor å finne noen slike kriterier som kan forenkle prosessen til granskerne, og samtidig øke kvaliteten på rapportene. Årsaken til at dette er ønskelig er at det ikke burde være forskjell på hvem som blir benyttet til granskingen, og en skal kunne forvente å få det samme produktet uavhengig av hvem utfører oppdraget.

2.3 Begrensninger

Vi vil benytte teori om gransking og økonomisk kriminalitet fra både norske og internasjonale forfattere, men vi vil kun se på norske granskingsrapporter, norsk lov og intervjuer norske granskere. Dette er fordi det finnes forskjellig lovgivning i forskjellige land, og fordi vi ønsker å utarbeide et verktøy som kan benyttes av norske granskere.

3.0 Gjennomgang av tidligere litteratur

Kravene til innhold i granskingsrapporter er ulovfestet både i offentlige og private granskninger (Giertsen, 2008). Det foreligger altså ingen formelle krav eller rammeverk til hvordan private granskere skal vurdere og utføre rapporten. Dette er

GRA 19592 Preliminary thesis report

opp til oppdragsgiver og granskerne selv, noe som kan føre til at rapportene bærer preg av store forskjeller i innhold og kvalitet, og rapportene kan dermed miste sin troverdighet (Grimstad, 2015). Granskingsprosesser er ekstremt kostbart, så dersom kvaliteten av rapporten er lav kan det føre til at store verdier og ressurser blir bortkastet. I tillegg er det viktig å ta i betraktning at rapportene kan skape negative konsekvenser for de omtalte, som igjen taler for viktigheten av høy kvalitet på rapportene.

“Granskere som avdekker mistanke om lovbrudd, har ingen annen plikt til å anmelde forholdet til politiet enn hva som følger av enhver borgers anmeldelsesplikt, om ikke annet følger av andre regler” (Grimstad, 2015). Granskere som utfører private granskninger er ikke omfattet av generelle bestemmelser om taushetsplikt og taushetsplikten er noe som må avtales mellom granskeren og oppdragsgiveren. Dersom taushetsplikt pålegges av oppdragsgiver vil denne gjelde også etter at granskingen er avsluttet. (Advokatforeningen, 2013).

Petter Gottschalk har definert flere kriterier for vurdering av granskingsrapporter, og han har også vurdert granskingsrapporter i bøkene siden. Med unntak av dette finner vi ingen tidligere litteratur på kriterier for vurdering av rapporter, men det finnes litteratur på anbefalt innhold og utarbeidelse av rapporter. Det er derfor interessant å se om våre resultater avviker fra Gottschalk sine, eller de vil støtte hans forskning.

I boken “Strategisk Gransking” (2014) skriver han om generelle kriterier, og deler de inn i fire grupper. De fire gruppene er; utgangspunkt, arbeidsprosessen, arbeidsresultatet og ressursforbruket. Den første gruppen går ut på hvor godt utgangspunktet for granskingen er. Den neste gruppen omhandler gjennomføringen av granskingen og reiser spørsmål til blant annet strategi, habilitet og taushetsplikt. Den tredje gruppen går ut på om man fant ut hva som faktisk hadde skjedd, om målene i mandatet er oppfylt, i tillegg til andre vurderinger rundt resultatet av rapporten. Den siste gruppen omhandler ressursene brukt i granskingen og hvorvidt

GRA 19592 Preliminary thesis report

prosjektet ble levert til avtalt tid og innenfor avtalt kostnadsramme, i tillegg til ressurser i form av kompetanse og kunnskap.

Gottschalk uthever følgende som typiske kriterier for evaluering av granskingsrapporter i sin bok "Internal Investigations of Economic Crime" (2015);

- Empirisk bevis som på bakgrunn av analyser faktisk peker til en bestemt person/gruppe i bedriften.
- Organisering av granskingsprosessen med detaljerte beskrivelser av hvert steg.
- Objektive konklusjoner på hvert punkt av etterforskningen.
- Klare mål.
- Sterk metodikk skal være definert i detalj.
- Uttalelse om konklusjonen, og detaljert beskrivelse av hvordan de kom frem til denne.
- Mangel på tvetydighet i kontrakt og mandat.
- Resultater på linje med mandatet.
- Bevis på resultatene.
- Grundig dokumentasjon av hendelser som er blitt gjort under granskingen.
- Identifisere potensielle interessekonflikter (f.eks, begrenser mandatet etterforskningen?).
- Kilder: Hvor mange ulike kilder brukte granskerne for å evaluere den samme informasjonen? Hvor mange ulike typer kilder brukte granskerne? (brev, intervjuer, årsrapport osv).
- Bevis på antagelser: at rapporten ikke inneholder ledetråder som tilsier at etterforskerne hadde en bestemt teori og sluttresultat i tankene da han/hun startet etterforskningen
- Uavhengighet mellom datainnsamling og dataanalyse, eller forskjellige grupper som gjør begge deler.
- I hvilken grad granskerne bygget opp en solid sak som inneholdt detaljert historikk av selskapet.
- Mulighet til å linke alle de mistenkte fra fortiden til nåtidens mistenkte.

GRA 19592 Preliminary thesis report

Erling Grimstad har i sin bok “Gransking” (2015) satt krav til granskerne selv, men ikke til vurdering av selve rapporten, slik som Gottschalk har. Han har tatt for seg hvilke kvalifikasjoner granskere burde ha for å kunne avsløre økonomisk kriminalitet, og videre gjennomgått krav til planlegging, organisering og styring av en gransking.

Når det kommer til kvalifikasjoner til granskerne er det først og fremst viktig at de vet hvordan økonomisk kriminalitet foregår ettersom det ofte foregår på en skjult måte. Kunnskap om risikofaktorene er også et viktig kriterium, først og fremst det som utgjør indikasjoner på sannsynligheten for at korrupsjon kan forekomme i virksomheten. De må vite hvor informasjon kan innhentes og hvordan, slik at viktig informasjon ikke går tapt. Videre bør de vite hvordan bestikkelser skjules. Et grunnleggende krav til en gransker må være at den ikke bør granske seg selv, men bør utføres av en uavhengig part som ikke har direkte økonomisk interesse i saken, og heller ikke har nære relasjoner med noen av partene i saken. Det er også vesentlig å sette krav til granskernes kompetanse på fagområdet som skal undersøkes. Det må forventes at de utfører oppdraget innenfor faglige vurderinger som anses som forsvarlige, og granskere har dermed profesjonsansvar. Kravet til beskyttelse av personopplysninger står særlig sentralt ettersom et granskingsoppdrag som regel inneholder behandling av slike opplysninger som må beskyttes i henhold til lover og regler.

I boken “Å bekjempe et samfunnsonde” av Birthe Eriksen (2014) nevner Grimstad ulike elementer som rapporter i private granskingssaker i korrupsjonslignende forhold kan inneholde. Han angir da følgende elementer som relevante; mandatet for utredning, sammendrag, metodebeskrivelse som viser hvordan utredningen er gjennomført, detaljert beskrivelse av de funn som er mest relevante for mandatet, eventuelle vurderinger- og anbefalinger dersom dette er en del av mandatet. Flere av disse elementene støttes av Gottschalks kriterier for vurdering av granskingsrapporter. Grimstad mener at gransking bør reguleres nærmere av myndighetene hvor formålet må være å sikre at de som utfører slike oppdrag har nødvendig kompetanse og forutsetninger slik at oppdraget blir utført på en forsvarlig

GRA 19592 Preliminary thesis report

måte. Han foreslår at dette kan sikres ved å stille krav til godkjenning eller lisensiering.

Det er forskjell på privat og offentlig gransking. I mange offentlige granskingsoppdrag er de totale kostnadene det viktigste kriteriet. Det er mindre viktig for mange offentlige oppdragsgivere om granskerne har kompetanse, metoder eller verktøy til å komme frem til det korrekte beslutningsgrunnlaget. Grimstad mener det er behov for å finne noen holdepunkter som private granskere kan ta utgangspunkt i ved sin saksbehandling. Det er da spesielt saksbehandlingsreglene til offentlig gransking han tar utgangspunkt i, og mener de kan sammenlignes med privat gransking for å se etter holdepunkter til saksbehandlingen ved private granskingsoppdrag. Det skal sies at ikke alle saksbehandlingsregler som kreves i offentlig gransking anbefales for privat gransking, og er heller ikke egnet til å avdekke mistanke om korrupsjon.

Av NOU 2009:9 følger det grunnleggende krav til granskingsarbeidet. Der kommer det frem at undersøkelseskommissjonene skal overholde forvaltningsrettslige grunnprinsipper og de generelle reglene i forvaltningsloven som følger av kapittel 10. Rundskrivets krav til rapporten er at kommisjonen gjør (1) “greie for det materialet som er skaffet til veie”; (2) fremstiller “det saksforhold den legger til grunn”; og (3) “grunngir de konklusjoner den trekker av det materialet som foreligger” (Giertsen, 2008)

Det finnes imidlertid også retningslinjer for privat gransking som omhandler granskingsprosessen. Disse retningslinjene er utarbeidet og vedtatt av et utvalg ved Advokatforeningen i 2006. Bakgrunnen for dette utvalget var at det var reist kritikk mot bruken av granskninger, og hvordan granskninger blir gjennomført. Mangelen på konkrete retningslinjer for private granskninger har blitt påpekt, som igjen understreker viktigheten av å utarbeide generelle kriterier for privat gransking.

Retningslinjene er kun til anbefaling for gransking som utføres av advokater som er medlemmer av foreningen, men det er grunn til å tro at mange som driver gransking benytter seg av disse saksbehandlingsreglene (Grimstad, 2015). Den private

GRA 19592 Preliminary thesis report

granskingsrapporten skal være et beslutningsgrunnlag for videre behandling av et tema, men ingen dom. I retningslinjene er det advart mot at rapporten får preg av å være en jakt på syndebukker. Det hevdes også at granskere bør være varsomme med å ta stilling til rettsfølgene av et eventuelt regelbrudd, særlig med hensyn til om det foreligger straffbare forhold. Det er videre vist til de grunnleggende menneskerettighetsprinsippene skal legge viktige føringer for en granskingsprosess. Retten til privatliv, kravet til rettferdig rettergang, uskyldspresumsjonen og vern mot selvinkriminering i særlig grad må etterleves (Advokatforeningen, 2013).

4.0 Plan for metode og oppgave progresjon

4.1 Metode

Det finnes to hovedtyper for innsamling av data. Kvantitativ metode og kvalitativ metode. Kvantitativ metode handler om innsamling av informasjon fra mange kilder, ofte gjennom spørreundersøkelser. Dataen som innsamles vil ikke være dyptgående, og ofte noe overfladisk, men vil være fra mange respondenter/kilder. Kvantitativ data baserer seg ofte på tall og statistikk (Bryan and Bell, 2014). Kvalitativ metode er innsamling av informasjon som går mer i dybden. Her har man få respondenter, men får mer detaljert informasjon fra kildene. En vanlig form for kvalitativ metode er intervju, men det kan også være gjennom observasjoner og skriftlige dokumenter. Kvalitativ metode brukes for å undersøke og beskrive menneskers opplevelse og erfaringer.

I en kvalitativ metode kan funnene oppnås gjennom flere datasamlinger.

Datainnsamlingene er inndelt i to grupper, primærdata og sekundærdata. Primærdata er all dataene som vi selv har samlet inn, mens sekundærdata kommer fra faglitteratur og relevante artikler.

På bakgrunn av vår problemstilling har vi valgt å bruke kvalitativ metode. Dette er fordi kriteriene vi skal finne må formes etter grundig analyse av hvordan selve

GRA 19592 Preliminary thesis report

granskningsprosessen utføres og hvordan granskerne selv tenker. Det vil være vanskelig å generalisere disse kriteriene, da det er lite forskning på dette temaet. Kvalitativ forskning har ikke som hensikt å generalisere hele populasjonen, men å generalisere selve teorien på temaet (Bryan and Bell, 2014).

For å svare på problemstillingen vår vil vi som primærkilde utføre dybdeintervjuer av relevante personer som være til hjelp for å utforme kriteriene. Dette er fordi de har god innsikt i temaet og kan gi oss ulike vinklinger på hva de mener er viktig i utførelsen av en privat gransking. Vi har flere interessante intervjuobjekter som vi på forhånd har sett oss ut at vi ønsker å benytte i oppgaven vår. Underveis må vi vurdere om hvor gode disse er, og om vi må justere antallet intervjuobjekter underveis, eller om vi ønsker flere intervjuer med noen av personene. Vi skal intervjuer anerkjente granskere fra blant annet BDO og Selmer advokatfirma. I tillegg vil vi intervjuer granskerne i Deloitte, for å høre om det er noe de selv ville gjort annerledes nå når de ser tilbake på saken i etterkant.

Formålet med intervjuene er å innhente informasjon, og intervjuobjektet blir sett på som noen som sitter inne med kunnskap og livserfaring. Da vår problemstilling baseres noe på subjektive opplevelser av granskningsrapportene, er det viktig at vi har flere informasjonskilder. I en kvalitativ metode vil opplevelsen av intervjuobjektet bli påvirket av intervjuerens personlige egenskaper, som alder, kjønn og personlighet. Dette gjelder også intervjuerens måte å stille spørsmål på, og valg av oppfølgingsspørsmål (Bryan and Bell, 2014). Det er også viktig at vi intervjuer både menn og kvinner, og personer fra forskjellige bedrifter. Dette er for at informasjonen blir så pålitelig som mulig (Ringdal, 2013)

Til intervjuene vil vi ha en mal, et oppsett av spørsmål vi ønsker svar på. Malen vil ikke bli fulgt slavisk, men heller brukes som en guide. Dermed vil intervjuene ha en åpen semi-strukturert form, noe som omtales som samtaleintervju. Strukturen er fordelaktig når man ønsker å innhente informasjon fra intervjuobjektets ståsted. Samtaleintervjuene er fleksible og vil sjeldent foregå på samme måte for hver enkelt informant. Fordelene med slike intervjuer er at åpenheten blir større, men en ulempe

GRA 19592 Preliminary thesis report

kan være at det blir vanskelig å sammenligne de forskjellige intervjuene for å komme frem til ett sluttresultat (Ringdal, 2013). Det er derfor viktig å benytte intervjuguiden, slik at noen viktige/sentrale spørsmål blir stilt til alle.

Som sekundærkilde vil vi bruke bøker og artikler som belyser tidligere litteratur om granskning og kriterier for vurdering av rapporter. Vi vil også se på uttalelser fra relevante personer i media, ettersom rapporten vi skal vurdere har hatt stort fokus i media.

Avslutningsvis vil vi benytte granskningsrapporten til Deloitte og vurdere denne.

4.2 Fremdriftsplan

- Første steg i prosessen blir å undersøke teorien som foreligger grundig. Vi vil gjøre en vurdering av teorien og skrive ferdig litteraturgjennomgangen.
- Neste steg blir å benytte metoden som vi i denne oppgaven gjort rede for.
- Vi vil forberede oss til intervjuene ved å kontakte intervjuobjektene og avtale møter, lage en intervjuguide og ellers lese oss litt opp om dem vi skal intervjuer.
- Etter at intervjuene er utført, må vi skrive grundig referat og deretter analysere svarene som vi har fått. Intervjuene vil vi så benytte sammen med faglitteratur for å utarbeide kriterier for granskning.
- Når kriteriene er satt, vil vi selv prøve dem ut ved å vurdere Deloitte sin rapport.
- Til slutt vil vi komme med en konklusjon, anbefaling til videre forskning og en vurdering av vår egen oppgave.

5.0 Kilder

Blaxter, L., Hughes, C. & Tight, M. (2006) *How to research* (3. Utgave). Maidenhead: Open University Press.

Bryman, A. & Bell, E. (2007) *Business research methods* (2. Utgave) Oxford: Oxford University Press.

Eriksen, B. (2014). *Å bekjempe et samfunnsonde; om korrupsjon, varsling, granskning og organisasjonskultur* (1.utgave). Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.

Giertsen, J. (2008). *Granskning*. Bergen: Universitetsforlaget.

Gottschalk, P. (2015a). Blame Game and Rotten Apples in Private Investigation Reports: The Case of Hadeland and Ringerike Broadband in Norway. *Journal of Investigative Psychology and Offender Profiling*, 2015 (2), 91-109. Doi: 10.1002/jip.1440.

Gottschalk, P. (2015b). *Internal investigations of economic crime: corporate case studies and regulatory policy*. Boca Raton: Universal Publishers.

Gottschalk, P. (2014). *Strategisk granskning; mistanke om økonomisk kriminalitet* (2. Utgave). Oslo: Krutt Forlag.

Gottschalk, P. (2016). *Økonomisk kriminalitet: ledelse og samfunnsansvar*. Oslo: Cappelen Damm.

Grimstad, E. (2015). *Granskning: ved mistanke om korrupsjon og andre former for økonomisk kriminalitet i arbeidsforhold*. Oslo: Gyldendal juridisk.

Larsson, Paul. (2006). Developments in the regulation of economic crime in Norway. *Journal of Financial crime*, 2006 (1), 65-76. Doi: 10.1108/13590790610641242

Lewis, C., Brooks, G., Button, M., Shepherd, D & Wakefield, A. (2014). Evaluating the case for greater use of private prosecutions in England and Wales for fraud offences. *International Journal of Law, Crime and Justice*, 2015 (1), 3-15. Doi: 10.1016/j.ijlcj.2013.11.001.

GRA 19592 Preliminary thesis report

Politiet. (2016). Anmeldt kriminalitet og straffesaksbehandling 2015, Kommenterte STRASAK-tall. Hentet fra

https://www.politi.no/vedlegg/lokale_vedlegg/politidirektoratet/Vedlegg_3501.pdf

PwC. (2014). Global Economic Crime Survey 2014 - De norske resultatene. Global Economic Crime Survey 2014. Hentet fra

<http://www.pwc.no/no/gransking/publikasjoner/pwc-gecs-2014.pdf>

Ringdal, K. (2013). *Enhet og mangfold*. (3. Utgave). Bergen: Fagbokforlaget.

Schiøtz, Cato, Anne Helsingeng and Preben H. Mo. (2013). Retningslinjer for private granskninger. Oslo: Advokatforeningen. Hentet fra

https://www.advokatforeningen.no/PageFiles/1092/Retningslinjer_for_private_granskninger.PDF

Schmidt, I. (2014/07) BI-professor Petter Gottschalk har evaluert 24 granskingsrapporter etter BIs karakterskala: Elendig snittkarakter. *Kapital*, s. 100-106. Hentet fra <https://www.bdo.no/fileshare/filarkivroot/Gransking/20140410-Kapital-Granskingsmarkedet.pdf>

Økokrim. (2015). Trusselvurdering: økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet 2015-2016. Oslo: Økokrim. Hentet fra

[http://www.okokrim.no/www/okokrim/resource.nsf/files/207516847-trusselvurdering_okokrim_15-16/\\$FILE/trusselvurdering_okokrim_15-16.pdf](http://www.okokrim.no/www/okokrim/resource.nsf/files/207516847-trusselvurdering_okokrim_15-16/$FILE/trusselvurdering_okokrim_15-16.pdf)

